

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลกระทบการสื่อสารต่างวัฒนธรรมที่มีต่อการปรับตัวของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการด้วยกันดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารต่างวัฒนธรรมของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับการปรับตัวของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการสื่อสารต่างวัฒนธรรมต่อการปรับตัวของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครจำนวน 206คนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(Pearson Correlation)

5.1สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 122 คนคิดเป็นร้อยละ 59.22ส่วนใหญ่มียุไม่เกิน 30 ปีจำนวน 163 คนคิดเป็นร้อยละ 79.13ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นโสดมีจำนวน 157 คนคิดเป็นร้อยละ 76.21 มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีจำนวน 136 คนคิดเป็นร้อยละ 66.02ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่สอนภาษาจีนเป็น2-3 ปี มีจำนวน 60 คนคิดเป็นร้อยละ 29.13 รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท มากที่สุดมีจำนวน 89 คนคิดเป็นร้อยละ 43.20 ส่วนใหญ่สอนที่โรงเรียน มีจำนวน93คนคิดเป็นร้อยละ 45.14

5.1.2ผลการวิเคราะห์ด้านการสื่อสารต่างวัฒนธรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสื่อสารต่างวัฒนธรรมในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารภายในสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ตนเอง(Ethnic Social Communication) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยที่ 3.97รองลงมาคือ ด้านความสามารถทางการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมเจ้าบ้าน (Host Communication Competence) มีค่าเฉลี่ยที่ 3.78และด้านการสื่อสาร

ในสังคมของเจ้าบ้าน(Host Social Communication) มีค่าเฉลี่ยที่ 3.31 ในขณะที่ด้านสิ่งที่ติดตัวผู้แปลกหน้า (Predisposition)มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยที่ 3.12

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ด้านการปรับตัว

ผลการวิเคราะห์ด้านการปรับตัวในภาพรวม พบว่า ตัวอย่างที่เป็นครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวในภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการปรับตัวด้านความรู้สึก (Affective Component) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การปรับตัวด้านพฤติกรรม (Behavior Component) และการปรับตัวด้านความคิด (CognitiveComponent) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการปรับตัวในเรื่องส่วนตัวและเรื่องการทำงาน พบว่า ตัวอย่างที่เป็นครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวในเรื่องงานมากกว่าส่วนตัว แต่เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า มีการปรับตัวด้านความรู้สึก (Affective Component) ในเรื่องส่วนตัวมากกว่าเรื่องการทำงาน ในขณะที่มีการปรับตัวด้านความคิด (CognitiveComponent)และ การปรับตัวด้านพฤติกรรม (Behavior Component) ในเรื่องการทำงานมากกว่าในเรื่องส่วนตัว

5.1.4 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า การสื่อสารต่างวัฒนธรรมในภาพรวม มีผลกระทบเชิงบวกกับการปรับตัวด้านความคิด(Cognitive Component) ด้านความรู้สึก (Affective Component) และการปรับตัวในภาพรวม ของครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อย ในขณะที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อการปรับตัวด้านพฤติกรรม (Behavior Component) อยู่ในระดับน้อยที่สุด การสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านการสื่อสารในสังคมของเจ้าบ้าน(Host Social Communication) มีผลกระทบเชิงบวกกับการปรับตัวด้านพฤติกรรม (Behavior Component) และการปรับตัวในภาพรวม ของครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อการปรับตัวด้านความคิด (CognitiveComponent) และการปรับตัวด้านความรู้สึก (Affective Component) อยู่ในระดับน้อย ในขณะที่การสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมเจ้าบ้าน(Host Communication Competence) และด้านสิ่งที่ติดตัวผู้แปลกหน้า(Predisposition) ไม่มีผลกระทบต่อการปรับตัวทั้งในภาพรวม และรายด้านการปรับตัวของครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครทั้งในภาพรวมและรายด้าน

5.2อภิปรายผล

ในการศึกษาผลกระทบระหว่างการสื่อสารต่างวัฒนธรรมกับการปรับตัวของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปราย ดังนี้

5.2.1 การสื่อสารต่างวัฒนธรรม

ผลการวิเคราะห์การสื่อสารต่างวัฒนธรรมในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารภายในสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ตนเอง (Ethnic Social Communication) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มาอยู่ได้ไม่นาน จึงยังไม่ค่อย มีเพื่อนคนไทยที่สนิท หรืออาจจะยังไม่คุ้นเคยกับงานและนักเรียนไทย จึงไว้ใจกับเพื่อนคนจีนที่เป็นชาติเดียวกันมากกว่า ส่งผลให้เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาเพื่อนชาวจีนมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย C.Ward and A.Rana-Denba (2000) ที่ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมชาติพันธุ์ตนเอง และอิทธิพลของวัฒนธรรมเจ้าบ้านที่มีผลต่อการปรับตัวของผู้แปลกหน้า นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า มีการสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านการสื่อสารภายในวัฒนธรรมเจ้าบ้าน (Host Communication Competence) อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนที่กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่พูดภาษาไทยได้ อ่านและเขียนภาษาไทยได้บ้าง ซึ่งสอดคล้องกับ Liang Shenhui (2008) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ให้สัมผัสกับชีวิตของคนเจ้าบ้าน และต้องมีท่าที่เป็นมิตรภาพและเคารพเพื่อให้ตัวเองเข้าใจชีวิตของพวกเขาโดยเร็วที่สุด ให้ปฏิบัติจะได้เข้าใจประเพณีและวัฒนธรรมสังคมของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการแพร่กระจายของวัฒนธรรมอีกวิธีหนึ่ง จะเป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์การเรียนรู้ของตัวเอง และยังช่วยด้านการสอนด้วยซึ่งสามารถสื่อสารกับคนไทยได้และคุ้นเคยกับการทักทายแบบไทยมากขึ้น ผลการวิจัยยัง พบว่า การสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านการสื่อสารในสังคมของเจ้าบ้าน (Host Social Communication) และด้านสิ่งที่ติดตัวผู้แปลกหน้า (Predisposition) อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาด้านสื่อสารในสังคมเจ้าบ้าน พบว่า มีการคุยกันและฟังเพลงไทยอยู่แต่ยังไม่มีส่วนร่วมถึงไปเที่ยวกันและดูโทรทัศน์กัน อาจเพราะว่าอยู่ในโรงเรียน สถานบัน และมหาวิทยาลัยทำให้มีเพื่อนที่ทำงานเป็นคนไทยจึงต้องมีการทักทายพูดคุยกับคนไทย อีกทั้งยังต้องสื่อสารภาษากับนักเรียนไทยที่มาเรียนภาษาจีนและยังไม่สามารถใช้ภาษาจีนได้คล่อง จึงจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยช่วยในการสอนด้วย ส่วนการที่ดูหนังฟังเพลงไทยมากกว่าดูโทรทัศน์อาจเพราะปัญหาเรื่องภาษาที่ไม่สามารถฟังข่าวรู้เรื่องและเข้าใจได้ทั้งหมด จึงมีการสื่อสารด้านนี้น้อย สำหรับการสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านสิ่งที่ติดตัวผู้แปลกหน้า (Predisposition) มีค่าเฉลี่ยโดยรวมน้อยที่สุด อาจเนื่องจากครูชาวจีนที่มาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในวัฒนธรรมใหม่ มีการเตรียมที่เรียนภาษาไทยมาก่อนที่มาสอน แต่ไม่ได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทยมากนัก อาจเพราะ

คิดว่าเป็นประเทศที่ใกล้ชิด และเป็นชาวอาเซียนเหมือนกันจึงไม่ได้มีการเตรียมตัวด้านนี้ ส่วนที่มีเพื่อนคนไทยน้อยอาจเพราะคนไทยที่ไปอยู่ในประเทศจีนยังไม่ทั่วถึงทุกเมืองอีกทั้งคนจีนยังไม่นิยมเล่น Facebook หรือMSN ซึ่งเป็นที่นิยมของคนไทย จึงไม่ค่อยมีเพื่อนคนไทยก่อนที่มาจะอยู่กรุงเทพมหานคร

5.2.2 การปรับตัว

ผลการวิเคราะห์ด้านการปรับตัว พบว่า ตัวอย่างที่เป็นครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวในภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลที่ได้โดยรวมจะสอดคล้องกับแนวคิดการปรับตัวของ Kim (1995) ที่กล่าวว่าความสามารถทางการสื่อสารทั้งในแง่ของความคิด ความรู้สึกและการแสดงพฤติกรรมมีผลต่อการปรับตัว เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นย่อยพบว่าเรื่องการปรับตัวด้านความรู้สึก (Affective Component) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกริดา โกเชก (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่องการปรับตัวทางวัฒนธรรมของคนข้ามชาติชาวพม่า ผลศึกษารังนี้ ยังพบว่า ตัวอย่างที่เป็นครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครมีการปรับตัวด้านความรู้สึกสูงสุด อาจเนื่องจากครูชาวจีนที่เข้ามาอยู่ร่วมกับคนไทยต่างวัฒนธรรม และมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ซึ่งเป็นแรงผลักดันที่ส่งผลให้เกิดปรับตัวด้านความรู้สึก (Affective Component) สูงสุด รองลงมา คือ มาการปรับตัวด้านพฤติกรรม (Behavior Component) มากกว่า การปรับตัวด้านความคิด (Cognitive Component) มีการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและอธิบายให้นักเรียนมากขึ้น อาจเพราะการใช้ภาษาไทยในการสอนเป็นช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนไทยเข้าใจภาษาจีนได้มากขึ้น สามารถใช้ในการอธิบายให้นักเรียนไทยที่ไม่สามารถใช้ภาษาจีนได้เลยเรียนภาษาจีนได้ดีขึ้น เข้าใจได้ง่ายขึ้น ถ้าครูจีนรู้ภาษาไทยดีก็อาจเป็นกำลังใจหรือกระตุ้นให้นักเรียนไทยเรียนภาษาจีนได้ดีขึ้นจึงมีการปรับตัวด้านนี้มาก ส่วนการปฏิบัติตามประเพณีไทยมีน้อย อาจเนื่องมาจากไม่เข้าใจประเพณีไทยว่าควรมีการปฏิบัติตนอย่างไร อาจกลัวว่าจะทำผิด หรืออาจเพราะว่าครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มาอยู่ในกรุงเทพมหานครยังไม่นานมากนัก ยังไม่สนิทกับเพื่อนคนไทยที่ทำงานด้วยกัน และยังไม่เข้าใจภาษาไทยดีนักจึงมีการปรับตัวด้านนี้น้อย

5.2.3 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า การสื่อสารต่างวัฒนธรรมในภาพรวม และการสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านการสื่อสารในสังคมของเจ้าบ้าน (Host Social Communication) มีผลกระทบเชิงบวกต่อการปรับตัวกรุงเทพมหานครด้านความคิด (Cognitive Component) ด้านความรู้สึก (Affective Component) และการปรับตัวในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kim (1995) และ

งานวิจัยของจามจุรี ผดุงชีวิต (Jarmjuree Padunchewit, 1997) ที่พบว่า ความสามารถทางการสื่อสารมีผลในเชิงบวกต่อการปรับตัวของผู้จัดการชาวอเมริกาที่ทำงานในประเทศไทย อาจเนื่องจากสื่อสารกับคนไทยจะได้เรียนรู้วัฒนธรรม ค่านิยม รูปแบบต่างๆ จึงทำให้ปรับตัวได้ดีขึ้น ส่วนการสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านการสื่อสารภายในสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ตนเอง (Ethnic Social Communication) ด้านการสื่อสารภายใต้วัฒนธรรมเจ้าบ้าน (Host Communication Competence) และด้านสิ่งที่ติดตัวผู้แปลกหน้า (Predisposition) ไม่มีผลกระทบกับการปรับตัวของครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร อาจเพราะสิ่งที่เรียนในเมืองจีนพอมายเมืองไทยไม่ตรงกับที่เรียนมา อาจเนื่องจากข้อมูลที่เรียนมาล้าสมัย นอกจากนี้ ยังเรียนกับครูคนจีนมิใช่คนไทย อาจทำให้การรับรู้เกี่ยวกับเมืองไทยไม่ตรงกับความเป็นจริงได้ หรือไม่สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมไทยที่แท้จริงได้ อีกทั้งระยะเวลาในการเรียนค่อนข้างสั้นและความเข้มข้นของการเรียนยังไม่มากพอ จึงทำให้ด้านสิ่งที่ติดตัวผู้แปลกหน้า (Predisposition) ไม่มีผลกระทบต่อการปรับตัวของครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยสามารถนำมาเสนอแนะได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า การสื่อสารต่างวัฒนธรรมในภาพรวม และการสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านการสื่อสารในสังคมของเจ้าบ้าน (Host Social Communication) มีผลกระทบเชิงบวกต่อการปรับตัวด้านความคิด (Cognitive Component) ด้านความรู้สึก (Affective Component) และการปรับตัวในภาพรวมของครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนควรคบหาเป็นเพื่อนกับคนไทยมากขึ้น หรืออาจจะไปเที่ยวกับเพื่อนคนไทยมากขึ้น เพื่อช่วยให้เรียนรู้วัฒนธรรมของคนไทยที่แท้จริงจะช่วยให้สามารถปรับตัวได้ดีขึ้น

2. ผลการวิจัย ยังพบว่า ครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครมีการสื่อสารต่างวัฒนธรรมด้านสิ่งที่ติดตัวผู้แปลกหน้า (Predisposition) น้อยที่สุด ดังนั้น ก่อนที่มาสอนภาษาจีนในประเทศไทยควรให้หาโอกาสทำความรู้จักกับคนไทย เพื่อที่จะได้เรียนรู้วัฒนธรรม และความเป็นอยู่จากคนไทย โดยอาจไปร่วมงานกิจกรรมเกี่ยวกับประเทศไทยที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีนจัดขึ้น หรือให้เพื่อนที่อยู่ในประเทศไทยอยู่แนะนำ เพื่อให้มีโอกาสได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนไทยที่แท้จริง

3. ผลการวิจัย พบว่า ครูชาวจีนที่มาสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครมีการปรับตัวด้านความคิดน้อยที่สุด โดยเฉพาะในเรื่องของการคิดว่าความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเกิดจากการมาสอนอยู่ใน

ประเทศไทยดังนั้น ก่อนที่จะมาสอนที่กรุงเทพมหานครหรือประเทศไทย ครูชาวจีนควรที่จะศึกษาและสอบถามเกี่ยวกับเรื่องของค่าตอบแทนให้ชัดเจน และเรียนรู้ลักษณะงานหรือสภาพแวดล้อมในงานให้มากขึ้น หรืออาจมีการจัดสัมมนาโดยให้ครูชาวจีนที่เคยมีประสบการณ์สอนในประเทศไทยมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูชาวจีนที่ต้องการจะเดินทางมาสอนในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยให้มีการปรับตัวด้านนี้ได้ดียิ่งขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งต่อไป ควรจะมีการใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้เข้าใจถึงการปรับตัวของครูชาวจีนในเชิงลึกให้มากขึ้น และอาจมีการเปรียบเทียบการปรับตัวระหว่างครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในประเทศไทยกับประเทศอื่นๆ ด้วย
2. การวิจัยในครั้งต่อไป ควรเน้นเรื่องการปรับตัวด้านงานให้มากขึ้น